povolanými hájiti čest a vážnost stavu a zakročiti proti jejich porušení. Třetí osoby mohou sice advokátní komoře nebo kárné radě oznámiti skutečnosti čest a vážnost stavu ohrožující, nemají však nároku na kárné zakročení pro prohřešení se proti cti a vážnosti stavu. Neshledá-li kárná rada důvod ke stíhání pro poklesek proti cti a vážnosti stavu, má právo stížnosti sice zástupce komory, leč nikoli třetí osoba, byť i sama učinila pro domnělý poklesek oznámení. To platí i tehda, když dotčené osobě nelze upříti zvláštní osobní zájem na navrhovaném jí stíhání (viz rozh. č. 85, 93 dis. Sb. n. s.).

Nebyl-li stěžovatel takto k podání stížnosti proti napadenému usnesení formálně oprávněn, bylo tuto stížnost bez věcného řízení odmítnouti.

Čís. 360 dis.

Žádá-li strana advokáta, aby v jejím zastoupení uplatňoval neplatnost smíru, při jehož ujednání sám v jejím zastoupení spolupůsobil, z důvodu, který nevznikl až po jeho ujednání, je advokát povinen odmítnouti zastoupení v této věci a odkázati ji na jiného (na sjednání smíru nezúčastněného) advokáta. Neučiní-li tak a uplatňuje-li neplatnost smíru, porušuje čest a vážnost stavu.

Pokuta, jíž výbor advokátní komory dohánět advokáta k tomu, by se vyslovil o zaslané mu stížnosti strany, není kárným trestem a nebrání kárnému stíhání advokáta, jenž výzev těch nedbal, pro porušení povinností povolání.

(Rozh. ze dne 14. května 1938, Ds I 3/37.)

Nejvyšší soud jako soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie zamítl odvolání obviněného JUDr. B., advokáta v P., z nálezu kárné rady advokátní komory, jímž byl Dr. B. uznán vinným kárnými přečiny porušení povinnosti povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu.

Z důvodů:

Obírajíc se výrokem enunciátu nálezu odsuzujícím obviněného pro kárný přečin poškození cti a vážnosti stavu, spáchaný tím, »že jak v exekučním řízení, tak i žalobou jménem svých klientů uplatňoval neplatnost soudního smíru, ač při uzavření smíru toho jako jejich právní zástupce spolupůsobil a neplatnost tu neopřel o žádný důvod vzniklý po sepisu tohoto smíru« (Dis. 168/35, bod 1), snaží se odvolání dovoditi, že v jednání obviněného v této věci vykonaném nelze spatřovati skutkové podstaty kárného přečinu poškození cti a vážnosti stavu.

Smír, o nějž tu jde, byl uzavřen dne 7. února 1934 před okresním soudem v N. mezi M. a M. T-ovými jako žalobci a B. J. jako žalovaným a zněl v podstatě takto: »Žalovaná strana se zavazuje nájemní objekt . . .

odevzdati žalující straně k volnému nakládání s veškerým inventářem a zařízením živnosti kavárenské tak, jak věci ty v místnostech těch dnešního dne o 13. hodině poledni se nalézají, dne 3. dubna 1934 o 24. hodině pod následky exekuce proti tomu, že současně žalobci žalovanému vyplatí na hotovosti 77.000 Kč . . ., čímž veškeré nároky žalovaného za předání inventáře, postoupení živnosti kavárenské a ponechání hostinské koncese . . . jsou vyrovnány. Závazek strany žalující na vyplacení 77.000 Kč je splatný rovněž pod následky exekuce.« (Protokol C V 113/33-23 jmenovaného okresního soudu.)

Odvolání vytýká kárné radě, že nepřihlíží k tomu, že tento smír je, pokud obsahuje ujednání, že žalobci mají žalovanému vyplatiti částku 77.000 Kč, neplatný, a to proto, že se příčí ustanovení § 20 zák. o ochraně nájemníků, podle něhož jsou zapovězena veškerá právní jednání, kterými dosavadní nájemník dává sobě nebo někomu jinému něco poskytovati nebo slibovati za postoupení bytu nebo v souvislosti s tím, jakož i ustanovení § 28 téhož zákona, jež stanoví trest pro toho, kdo se dopustí jednání, jež je podle tohoto zákona zapovězeno, že přehlíží, že po sepsání smíru vznikla skutečnost smír v uvedené části zrušující, a to tím, že žalovaný trval v exekučním řízení na základě tohoto smíru zavedeném na dodržení smíru v celém rozsahu, že nepřihlíží k tomu, že v souzeném případě jde o kolisi mezi zákonem (mezi plněním povinností povolání advokáta) a ctí a vážností stavu advokátského, že klade čest a vážnost stavu advokátského výše než zákon (plnění povinností povolání advokátova), ač prý toto stanovisko odporuje demokratickému zřízení Československé republiky, že přehlíží, že obviněný se nemohl dopustiti svým jednáním kárného přečinu poškození cti a vážnosti stavu, nedopustil-li se jím kárného přečinu porušení povinností povolání, a že její rozhodnutí spočívá na momentech psychologických, nikoli právních.

Odvolání nelze přiznati důvodnost.

Kárné radě nebylo zkoumati a vysloviti se o tom, zda smír, jehož podstatný obsah byl nahoře reprodukován, je, pokud jím bylo ujednáno, že žalobci mají žalovanému vyplatiti částku 77.000 Kč, neplatný proto, že odporuje uvedenému ustanovení § 20 zákona o ochraně nájemníků a v důsledku toho i zmíněnému ustanovení § 28 téhož zákona; řešení této otázky náleželo výhradně soudům k tomu povolaným.

Ostatně budiž tu poznamenáno, že žaloba, jíž obviněný uplatňoval jménem manželů M. a M. T-ových neplatnost zmíněné části smíru, byla rozsudkem krajského soudu ze dne 17. listopadu 1934 zamítnuta s odůvodněním, že ve zmíněné částce 77.000 Kč nelze spatřovati odstupné za vyklizení kavárenských místností a že tu v důsledku toho nejde o zapovězenou úplatu podle § 20 zákona o ochraně nájemníků, že odvolání žalobců z tohoto rozsudku bylo rozsudkem vrchního soudu ze dne 24. června 1935 zamítnuto a že dovolání žalobců bylo rovněž zamítnuto, a to rozhodnutím nejvyššího soudu ze dne 11. května 1937.

Že smír nebyl v ustanovení, že žalobci mají žalovanému vyplatiti částku 77.000 Kč, zrušen (že se nestal v této části neplatným) tím, že

žalovaný trval v exekučním řízení na tom, že musí býti v celém rozsahu dodržen, je zcela nepochybné. Ostatně netvrdil obviněný ani v exekučním řízení ani v žalobě, o níž se stala zmínka, že smír se stal po sepsání v uvedeném ustanovení neplatným tím, že žalovaný zaujal v exekučním řízení zmíněné stanovisko, nýbrž tvrdil jak v exekučním řízení, tak i v žalobě, že smír je v uvedeném ustanovení neplatný proto, že odporuje ustanovení § 20 zák. o ochraně nájemníků.

Že kárná rada přihlížela k tomu, že tu jde o případ kolise mezi plněním povinností povolání a ctí a vážností stavu advokátského, plyne z toho, že zaujala podle důvodů nálezu stanovisko, že obviněný byl, jakmile jeho klienti, t. j. manželé T-ovi, po něm žádali, aby uplatňoval neplatnost ustanovení smíru, že mají žalovanému vyplatiti částku 77.000 Kč, námitkou, že se toto ujednání příčí ustanovení § 20 posléze cit. zákona, povinen jejich zastupování v této věci odmítnouti a odkázati je na jiného advokáta, a to proto, že tu šlo o smír, při jehož uzavření sám v zastoupení svých klientů spolupůsobil.

Zaujala-li kárná rada toto stanovisko, nedala tím nikterak najevo, že klade čest a vážnost stavu advokátského nad povinnosti povolání advokátova, nýbrž projevila tím jen správný názor, že advokátu je podle § 10, odst. 2 adv. ř. dbáti vždy i cti a vážnosti stavu.

Obšírné vývody odvolání, že ve státě se zřízením demokratickým nelze čest a vážnost stavu advokátského klásti nad zákon, t. j. zákonem ustanovené povinnosti povolání advokátů, jsou tudíž bezpředmětné.

Že kárná rada shledala, že jednání obviněného, o něž tu jde, nezakládá skutkové podstaty kárného přečinu porušení povinností povolání, plyne z toho, že kvalifikovala jednání obviněného jen za kárný přečin poškození cti a vážnosti stavu. Z toho, že obviněný neporušil svým jednáním povinnosti povolání, nelze však nikterak dovozovati, že v jeho jednání nelze spatřovati ani skutkovou podstatu kárného přečinu poškození cti a vážnosti stavu. Nález zjišťuje, že obviněný spolupůsobil při ujednávání zmíněného soudního smíru jako právní zástupce žalobců, ale pak uplatňoval jménem žalobců jak v exekučním řízení, tak i žalobou neplatnost tohoto smíru (v části nahoře uvedené), aniž námitku neplatnosti opřel o důvod vzniklý teprve po sepsání smíru. Není pochyby, že obviněnému lze pro toto jeho jednání důvodně vytýkati hrubou neupřímnost a záludnost. Je-li však tomu tak, je též zcela nepochybné, že se toto jednání obviněného, jež se dostalo k vědomosti osob, jež nejsou příslušníky stavu advokátského, příčilo předpisu § 10, odst. 2 adv. ř., podle něhož je advokát povinen poctivostí a čestností ve svém počínání dbáti cti a vážnosti svého stavu. Jednání obviněného záležející v tom, že uplatňoval jak v exekučním řízení, tak i žalobou jménem žalobců neplatnost zmíněného soudního smíru (v části nahoře naznačené), bylo by lze pokládati s hlediska cti a vážnosti stavu advokátského za nezávadné jen, kdyby nebyl spolupůsobil jako právní zástupce žalobců při uzavření tohoto smíru nebo kdyby byl uplatňoval jménem žalobců

neplatnost smíru z důvodu teprve po sepsání smíru vzniklého. Žádný z těchto předpokladů není tu však dán. Dlužno tudíž souhlasiti s názorem nálezu, že obviněný byl, jakmile jeho klienti po něm žádali, aby uplatňoval neplatnost ustanovení smíru, že mají žalovanému vyplatiti částku 77.000 Kč, námitkou, že se toto ujednání příčí ustanovení § 20 zák. o ochraně nájemníků, povinen zastupování jich v této věci odmítnouti a odkázati je na jiného advokáta, t. j. na advokáta, který nespolupůsobil při ujednání smíru jako právní zástupce žalobců. Zjištěný, cti a vážnosti stavu advokátského se příčící postup obviněného zakládá podle toho, co uvedeno, nepochybně objektivní skutkovou podstatu kárného přečinu, je zřejmo, že se obviněný dopustil v tomto případě vědomě poškození cti a vážnosti stavu.

Výrok nálezu, odsuzující obviněného v tomto případě pro kárný přečin poškození cti a vážnosti stavu, odpovídá skutkovému stavu nálezem zjištěnému a zákonu (§ 10, odst. 2 adv. ř.). Výtku odvolání, že toto rozhodnutí kárné rady spočívá na »momentech psychologických«, nikoli právních — »momenty psychologickými« rozumí odvolání zřejmě momenty, jež nemají nic společného s posuzováním případu podle zákona — dlužno odmítnouti jako zcela bezdůvodnou a nemístnou.

Pokud jde o výrok nálezu, jímž obviněný byl uznán vinným kárným přečinem porušení povinností povolání, spáchaným tím, že ve dvou případech nevyhověl opětným výzvám výboru advokátní komory, aby se vyjádřil o stížnosti naň podané, takže mu bylo pohrozeno pokutou 50 Kč, později propadlou (Dis. 167/35, 168/35, bod 2), snaží se odvolání dovoditi, že je právně pochyben, protože prý zjištěné jednání obviněného nezakládá ve skutečnosti kárný přečin, jejž kárná rada v něm spatřuje.

Odvolání jest i tu bezdůvodné.

Názor odvolání, že advokát se může dopustiti kárného přečinu porušení povinností povolání jen »oproti veřejnosti na venek«, nikoli i neposlušností vůči výboru advokátní komory, jímž byl vyzván, aby se vyjádřil o stížnosti naň podané, je právně mylný. Výboru advokátní komory náleží kromě úkolů uvedených v § 28 adv. ř. podle § 23 adv. ř., jehož se nález právem dovolává, bdíti nad zachováním cti a vážnosti stavu a dohlížeti na plnění povinností povolání. Výbor advokátní komory je v důsledku toho každému advokátu v jeho obvodu úřadem představeným a dohlížejícím; povinnost dbáti jeho příkazů, pokud mají oporu v zákoně, je právě tak povinností povolání advokáta jako zachovávání zákonných předpisů v poměru advokáta ke klientům (rozh. čís. 29 dis., 39 dis., 85 dis. a j. Sb. n. s.).

S názorem odvolání, že dlužno zůstaviti posouzení advokáta, zda a jak dalece má vyvrátiti obvinění naň vznesené stížností, jež mu byla výborem advokátní komory zaslána k vyjádření, lze souhlasiti. Nechce-li se však advokát o takové stížnosti vyjádřiti, na příklad proto, že to nepokládá za nutné, je vzhledem k tomu, že výbor advokátní komory

je úřadem jemu představeným a na něj dohlížejícím, povinen vrátiti mu stížnost ve stanovené lhůtě s oznámením, že nepokládá za nutné, aby se o ní vyjádřil, nebo s podobným prohlášením. V souzeném případě nereagoval však obviněný vůbec nijak, tedy ani způsobem posléz uvedeným, na opětné výzvy výboru advokátní komory, aby se vyjádřil o stížnosti naň podané, a to ani když mu bylo pohrozeno pokutou 50 Kč, jež pak byla prohlášena za propadlou.

V tomto nálezem zjištěném chování obviněného oproti výboru advokátní komory dlužno podle toho, co bylo uvedeno, spatřovati zřejmé porušení povinností povolání a nikoli pouhou nepořádnost. Zmíněná pokuta, jíž bylo obviněnému pohrozeno a jež byla pak prohlášena za propadlou, byla svou povahou donucovacím prostředkem, jehož výbor advokátní komory použil za tím účelem, aby přiměl obviněného k vrácení zaslané mu stížnosti a k odpovědi na ni. Porušení povinností povolání zakládá kárný přečin, jejž trestá kárná rada, nikoli výbor advokátní komory; zmíněná pokuta není trestem za porušení povinností povolání, jehož se obviněný dopustil.

Z toho, co uvedeno, plyne, že kárné radě nelze vytýkati mylné právní posouzení věci, shledala-li ve zjištěném chování obviněného, jenž jako advokát mohl a musil si uvědomiti, že jedná proti povinnostem svého povolání, skutkovou podstatu kárného přečinu porušení povinností povolání.

Čís. 361 dis.

Jde o nedovolenou, se ctí a vážností stavu se nesrovnávající reklamu, zdůrazňuje-li advokát v oznámení o přesídlení své kanceláře do jiného města své členství v zemském zastupitelstvu a svoji hodnost starosty města a připojí-li k němu prosbu o další přízeň.

(Rozh. ze dne 14. května 1938, Ds II 41/37.)

Nejvyšší soud jako kárný soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie zamítl odvolání obviněného advokáta z nálezu kárné rady advokátní komory, jímž byl odvolatel uznán vinným kárným přečinem zlehčení cti a vážnosti stavu.

Z důvodů:

Pokud odvolání vytýká, že v případě, o nějž jde, nemělo kárné řízení vůbec býti zavedeno na prosté zaslání tiskopisu advokátní komoře anonymem, stačí poukaz jednak na to, že kárná rada je podle § 23 kárného statutu povinna z moci úřední zakročiti, jakmile buď sama shledá, aneb z oznámení neb stížnosti se doví, že se některý advokát aneb kandidát advokacie dopustil nějakého kárného přečinu, jednak na to, že příslušné vývody odvolání jsou ve skutečnosti stížností proti